

U 54/2024 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om Europeiska kommissionens förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om ett offentligt gränssnitt anslutet till informationssystemet för den inre marknaden för anmälan av utstationering av arbetstagare och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 (utstationeringsanmälan och ett offentligt gränssnitt)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 13 november 2024.

Helsingfors 19.12.2024

Arbetsminister Arto Satonen

Konsultativ tjänsteman Päivi Kantanen

10.12.2024

FÖRSLAG TILL ÄNDRING AV FÖRORDNING (EU) NR 1024/2012 - UTSTATIONERINGSANMÄLAN OCH ETT OFFENTLIGT GRÄNSSNITT

1 Bakgrund

Kommissionen gav den 13 november 2024 ett förslag till ändring av Europaparlamentets och rådets förordning om ett offentligt gränssnitt anslutet till informationssystemet för den inre marknaden för anmälan av utstationering av arbetstagare och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 (nedan *IMI-förordningen*) (COM(2024) 531 final).

Bakgrunden till kommissionens förslag är en oro för den inre marknads ändamålsenlighet och företagens administrativa börda i anslutning till den utstationeringsanmälan som krävs i samband med gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster, och som används i nästan alla medlemsländer.

Medlemsländernas förfaranden i anslutning till utstationeringsanmälningar och kraven på information varierar avsevärt vilket medför ovisshet och kostnader för företag som erbjuder tjänster. Enligt artikel 9.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen), nedan *genomförandedirektivet*, får medlemsstaterna endast införa de administrativa krav och kontrollåtgärder som är nödvändiga för att man effektivt ska kunna övervaka att de skyldigheter som fastställs i detta genomförandedirektiv och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster (nedan *direktivet om utstationering av arbetstagare*) fullgörs, förutsatt att kraven och åtgärderna är motiverade och proportionella i enlighet med unionsrätten. Enligt artikel 9.1 a i genomförandedirektivet kan medlemsstaterna kräva att en tjänsteleverantör som är etablerad i en annan medlemsstat ska göra en enkel anmälan till behöriga nationella myndigheter som ska innehålla alla relevanta uppgifter som krävs för att det ska gå att utföra faktiska kontroller på arbetsplatsen. Bakgrunden till förslaget är bland annat kommissionens bedömning av genomförandet av genomförandedirektivet och de bekymmer som berörda parter framfört i anslutning till den.

I uppdateringen av 2020 års industristrategi tillkännagav kommissionen att den kommer att samarbeta med medlemsstaterna för att utarbeta ett gemensamt elektroniskt formulär för anmälan av utstationering av arbetstagare. Detta arbete får inte äventyra EU:s befintliga rättsliga ram för utstationering av arbetstagare och det arbetstagarskydd som den säkerställer. Det kommer att vara frivilligt att använda det gemensamma formuläret. I sitt meddelande från mars 2024 med titeln Arbetskrafts- och kompetensbrist i EU: en handlingsplan tillkännagav kommissionen att den kommer att främja ett brett införande av ett gemensamt elektroniskt format för anmälningar av utstationerade arbetstagare, kompletterat med utvecklingen av en digital flerspråkig portal genom vilken företag kan lämna in utstationeringsanmälningar för medlemsstater som beslutar att använda detta verktyg. Detta kommer att bidra till att minska den administrativa bördan för företag och myndigheter.

En företagsundersökning om läget på den inre marknaden som genomfördes 2024¹ visade att 46,1 procent av över 1 000 undersökta företag ansåg att problemen/osäkerheten vid tillfällig utstationering av arbetstagare till ett annat land var betydande.

Rapporteringskrav spelar en viktig roll för att säkerställa korrekt efterlevnad och ordentlig övervakning av lagstiftning. Rapporteringskrav kan dock även leda till oproportionerliga bördor för berörda parter, särskilt för små och medelstora företag och mikroföretag. Om de ansamlas kan de med tiden leda till överflödiga eller överlappande skyldigheter eller otillräckliga insamlingsmetoder. Att rationalisera rapporteringsskyldigheterna och minska de administrativa bördorna är därför en prioritering.

Kommissionen har innan förslaget lämnades ingående konsulterat företrädare för berörda parter, såsom företrädare för tjänsteleverantörer, fackföreningar och nationella myndigheter, vilket framgår av analysen i anslutning till förslaget till förordning.²

2 Förslagets syfte

Syftet med förslaget är att bidra till en väl fungerande inre marknad genom att minska de administrativa hindren för friheten att tillhandahålla tjänster, underlätta medlemsstaternas effektiva övervakning av efterlevnaden av EU-lagstiftning som syftar till att säkerställa skyddet av utstationerade arbetstagares rättigheter, och stödja det därmed sammanhängande administrativa samarbetet mellan de nationella behöriga myndigheterna i medlemsstaterna.

Huvudsyftet med förslaget är att minska den administrativa bördan för medlemsstaternas myndigheter och företag genom att tillnärma nationella lagar och förfaranden och att stärka samarbetet mellan medlemsstaterna när det gäller att övervaka efterlevnaden av vissa administrativa krav som gäller för utstationering av arbetstagare genom informationssystemet för den inre marknaden (Internal Market Information System, nedan IMI).

Förslaget syftar till att minska bördorna för medlemsstaternas offentliga förvaltningar och företag. Rapporteringskraven för utstationering av arbetstagare berör ett stort antal företag. Enligt uppgifterna för 2022 fanns det omkring 1,9 miljoner utstationerade arbetstagare, 2,3 miljoner utstationeringsanmälningar och 4,7 miljoner utstationeringar i EU.

Dessutom skyddar förslaget arbetstagarnas rättigheter. Inlämning av utstationeringsanmälningar via det offentliga gränssnittet kommer också att möjliggöra en bättre och mer enhetlig tillämpning av direktiv 96/71/EG och kommer också att leda till ökad insyn i utstationeringen. Eftersom tjänsteleverantörer inte längre kommer att behöva uppfylla olika nationella krav som ingår i de nationella gränssnitten och formulären för utstationeringsanmälan i de deltagande medlemsstaterna, kommer det offentliga gränssnittet med ett standardformulär att bidra till att minska fallen av bristande efterlevnad av utstationeringsreglerna.

Initiativet gör det lättare för medlemsstaterna att utföra effektiva, adekvata och riktade inspektioner som bidrar till skyddet av utstationerade arbetstagares rättigheter och till rättvis rörlighet som helhet. Möjligheten att skicka en kopia av anmälan till den utstationerade arbetstagaren kommer dessutom att göra de utstationerade arbetstagarna informerade om

¹ 2024 Single Market Survey: Overcoming Obstacles, Developing Solutions, Eurochambres, 2024

² SWD(2024) 258 final s. 8–10.

förfarandet och på så sätt hjälpa dem att utöva sina rättigheter. Denna möjlighet finns i dag inte i de nationella anmälningssystemen.

Förslaget kommer att rationalisera rapporteringsskyldigheterna genom konsolidering av rapporteringen i olika system och med olika krav samt digitalisering av informationsöverföring.

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

Artikel 1 innehåller bestämmelser om ett offentligt gränssnitt anslutet till informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

Syftet med ett offentligt gränssnitt anslutet till informationssystemet för den inre marknaden (IMI) är att underlätta anmälan av utstationering av arbetstagare inom EU, minska de administrativa hindren för friheten att tillhandahålla tjänster och samtidigt underlätta medlemsstaternas effektiva övervakning av efterlevnaden av EU-lagstiftning som syftar till att säkerställa skyddet av utstationerade arbetstagare och stödja det därmed sammanhängande administrativa samarbetet mellan de nationella behöriga myndigheterna i medlemsstaterna. Användningen av gränssnittet är frivillig för medlemsstaterna.

Det offentliga gränssnittet gör det möjligt för tjänsteleverantörer att uppfylla motiverade och proportionella skyldigheter att anmäla utstationering av arbetstagare, i enlighet med artikel 9.1 och 9.2 i direktiv 2014/67/EU, om medlemsstaterna väljer att använda detta offentliga gränssnitt.

Artikel 2 innehåller bestämmelser om det offentliga gränssnittets funktioner. Det offentliga gränssnittet ska tillhandahålla funktioner för att

- a) skapa ett konto för säker åtkomst till det område som förbehålls tjänsteleverantören,
- b) säkerställa lämplig loggning av användaraktiviteter,
- c) skapa, lämna in och hantera anmälningar av utstationerade arbetstagare,
- d) översända en kopia av utstationeringsanmälan till den utstationerade arbetstagaren,
- e) tillhandahålla inlämnad information i IMI för värdmedlemsstatens ansvariga nationella behöriga myndigheter för administrativt samarbete i enlighet med punkterna 6 och 7 i bilagan till förordning (EU) nr 1024/2012,
- f) göra det möjligt för en eller flera nationella myndigheter i värdmedlemsstaten som är behöriga myndigheter i den mening som avses i artikel 3 i direktiv 2014/67/EU att dessutom på begäran av den medlemsstaten ta emot utstationeringsanmälningar direkt i det nationella back-end-systemet.

Artikel 3 innehåller bestämmelser om användning av det offentliga gränssnittet.

I artikeln fastställs förfarandet för medlemsstaternas användning av det offentliga gränssnittet. Enligt 1 punkten ska medlemsstaten informera kommissionen sex månader före det datum från och med vilket den avser att använda det offentliga gränssnittet och enligt 2 punkten i god tid före sådan användning anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att göra det möjligt för tjänsteleverantörer som utstationerar arbetstagare till den medlemsstaten att använda det offentliga gränssnittet och för att uppfylla kraven för det offentliga gränssnittet och

standardformuläret för anmälan om utstationering av arbetstagare. Enligt 3 punkten får medlemsstater som använder det offentliga gränssnittet inte införa några ytterligare anmälnings- eller informationskrav för de tjänsteleverantörer som lämnar in utstationeringsanmälan via det offentliga gränssnittet. Enligt 4 punkten ska en förteckning över medlemsstater som använder det offentliga gränssnittet offentliggöras av kommissionen. Enligt 5 punkten får dessutom en medlemsstat upphöra med att använda det offentliga gränssnittet och ska underrätta kommissionen om detta sex månader före det planerade slutdatumet för användningen av det offentliga gränssnittet.

Artikel 4 innehåller bestämmelser om standardformulär.

I artikeln anges de viktigaste delarna av den relevanta informationen i det standardformulär som tjänsteleverantörer kommer att använda för att lämna in en utstationeringsanmälan via det offentliga gränssnittet till de behöriga nationella myndigheterna i värdmedlemsstaten. Enligt 1 punkten ska standardformuläret innehålla information om a) tjänsteleverantören, b) den utstationerade arbetstagaren, c) utstationeringsuppdraget, d) den kontaktperson som ska stå i kontakt med de behöriga myndigheterna och e) tjänstemottagaren. I 2 punkten ges kommissionen genomförandebefogenheter att fastställa standardformuläret och det föreskrivs ett förfarande för eventuella ändringar av standardformuläret i ett sådant rådgivande förfarande som beskrivs i artikel 4 i kommittologiförordningen (EU) nr 182/2011.

Enligt 3 punkten får en medlemsstat som väljer att använda det offentliga gränssnittet besluta att inte begära all information i standardformuläret. Medlemsstaten ska informera kommissionen om ett sådant beslut. Enligt 4 punkten får medlemsstaterna till kommissionen lämna förslag till ändringar av standardformuläret. Kommissionen ska granska sådana förslag i syfte att vid behov ändra standardformuläret. Kommissionen föreslår, på grundval av ett förslag från en medlemsstat eller på eget initiativ, en ändring av standardformuläret i enlighet med det rådgivande förfarande som beskrivs i artikel 4 i kommittologiförordningen (EU) nr 182/2011.

Artikel 5 innehåller bestämmelser om behandling och lagring av personuppgifter. I artikeln definieras syftet med behandlingen av personuppgifter samt uppgiftskategorierna och registrerade. Dessutom klargörs ansvarsområdena för behandlingen av personuppgifter som lämnas in via det offentliga gränssnittet.

Kommissionen ska betraktas som personuppgiftsansvarig i enlighet med artikel 3.8 i förordning (EU) 2018/1725 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter när det gäller att säkerställa det offentliga gränssnittets säkerhet och tillgänglighet samt behandla uppgifter för identifiering av och kontaktuppgifter för den person som lämnar in anmälan om utstationering av arbetstagare.

Tjänsteleverantören ska betraktas som personuppgiftsansvarig i enlighet med artikel 4.7 i allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 när det gäller att behandla tjänsteleverantörens identitet och kontaktuppgifter, den utstationerade arbetstagarens identitet och en elektronisk anmälningsadress till denne (t.ex. en e-postadress dit delgivningen om utstationeringsanmälan har skickats), adressen till den utstationerade arbetstagarens arbetsplats samt identitet och kontaktuppgifter för kontaktpersonen hos tjänsteleverantören.

Om en medlemsstat dessutom tar emot utstationeringsanmälningar genom det offentliga gränssnittet i sitt nationella back-end-system ska den behöriga nationella myndigheten betraktas som personuppgiftsansvarig i enlighet med artikel 4.7 i förordning (EU) 2016/679 med avseende på behandling av personuppgifter i dessa utstationeringsanmälningar.

Enligt artikeln ska det offentliga gränssnittet säkerställa automatisk radering av information om en utstationering som har lämnats in via det offentliga gränssnittet 36 månader efter utstationeringsperiodens slutdatum. Det offentliga gränssnittet ska göra det möjligt att radera alla personuppgifter som lagras däri och på tjänsteleverantörernas konton när dessa uppgifter inte längre behövs för de ändamål för vilka de samlades in och behandlades.

Det offentliga gränssnittet ska dessutom göra det möjligt att skicka en påminnelse till tjänsteleverantören om att granska och vid behov radera personuppgifter.

En medlemsstat får också tillåta att den behöriga nationella myndigheten på annat sätt än via IMI förser de nationella arbetsmarknadsparterna med relevant information som finns i IMI i den utsträckning som är nödvändig och endast i syfte att kontrollera efterlevnaden av utstationeringsregler och i enlighet med nationell rätt och praxis, förutsatt att informationen avser en utstationering till den berörda medlemsstatens territorium.

Artikel 6 – Behandling av inlämnad information med hjälp av IMI. I syfte att underlätta det administrativa samarbetet mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter och förenkla begäranden om ömsesidigt bistånd bör information som lämnas i utstationeringsanmälningar göras tillgänglig direkt i IMI för de behöriga nationella myndigheterna i värdmedlemsstaterna.

Artikel 7 innehåller bestämmelser om ändring av IMI-förordningen om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden genom att förteckna de unionsakter som inbegriper användning av IMI för administrativt samarbete mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter enligt förteckningen i bilagan till IMI-förordningen.

Artikel 8 innehåller bestämmelser om det kommittéförfarande som ska följas vid upprättandet av standardformuläret, **artikel 9** innehåller bestämmelser om utvärdering och **artikel 10** bestämmelser om ikraftträdande.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Den rättsliga grunden för förslaget till förordning, liksom för IMI-förordningen, är artikel 114 (den inre marknaden) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF). Rådet och Europaparlamentet behandlar förslaget i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Rådet fattar sitt beslut med kvalificerad majoritet. Förslaget syftar till att stödja den inre marknads funktion (artikel 26 i EUF-fördraget).

Kommissionen anser att en rättsliga grunden är korrekt för även om medlemsstaterna inte är skyldiga att föreskriva användning av det offentliga gränssnitt som inrättas genom förslaget, kommer medlemsstaternas planerade användning att främja en tillnärmning av förfarandet och av kraven för anmälan av utstationering av arbetstagare i de deltagande medlemsstaterna. Om medlemsstaterna beslutar att använda det offentliga gränssnittet kommer de dessutom att vara skyldiga att säkerställa att tjänsteleverantörer kan uppfylla sin skyldighet att lämna en utstationeringsanmälan genom att använda det gemensamma gränssnittet. Det offentliga gränssnittet som enda anmälningsportal och standardformuläret fastställer liknande villkor för utstationeringsanmälningar i de medlemsstater som väljer att använda det offentliga gränssnittet.

EU-domstolen har i sin praxis ansett att en rättsakt kan godkännas med stöd av artikel 114 i EUF-fördraget endast om det objektivt och faktiskt framgår att dess syfte är att förbättra villkoren i fråga om att upprätta den inre marknaden och få den att fungera. Om detta villkor är

uppfyllt ger artikel 114 i EUF-fördraget dock enligt domstolen lagstiftaren tämligen omfattande prövningsrätt vad gäller de åtgärder som vidtas med stöd av den.

Statsrådet anser att artikel 114 i EUF-fördraget som föreslagit som rättslig grund för förslaget till förordning, kan anses lämplig.

Enligt subsidiaritetsprincipen ska EU agera på områden som inte hör till dess exklusiva behörighet endast om och till den del som målen för en planerad åtgärd inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå. Proportionalitetsprincipen förutsätter att bestämmelsernas mål kan uppnås genom åtgärder av EU:s institutioner och att åtgärderna inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

Kommissionen anser att förslaget till förordning är förenligt med proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna. Kommissionen anser att målet för denna förordning, nämligen att inrätta ett flerspråkigt elektroniskt offentligt gränssnitt anslutet till IMI för att minska den administrativa bördan för tjänsteleverantörer som utstationerar arbetstagare till deltagande medlemsstater, och samtidigt underlätta en bättre och mer enhetlig tillämpning och efterlevnad av direktiv 96/71/EG, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva och därför, på grund av dess omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå. Enligt kommissionen är den föreslagna åtgärden ett lämpligt sätt att uppnå målet. Inrättandet av liknande förfaranden för utstationeringsanmälningar i de medlemsstater som väljer att använda det offentliga gränssnittet minskar den administrativa bördan, underlättar effektiv övervakning och stöder det relaterade administrativa samarbetet. Även om det offentliga gränssnittet är avsett för frivillig användning av medlemsstaterna, bör dess mål uppnås genom den planerade användningen i medlemsstaterna. Kommissionen bedömer att detta visar att det är kommissionens och medlemsstaternas gemensamma ansvar att uppnå fördelarna med den inre marknaden. Enligt kommissionen går förslaget, med sin frivilliga karaktär, inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet och påverkar inte medlemsstaternas befogenheter på området utstationering av arbetstagare.

Förslaget innehåller en ändring av bilagan till IMI-förordningen. Statsrådet anser att det lämpligaste instrumentet därför är en förordning. Kommissionens inlämnande, lagring och behandling av anmälan i det offentliga gränssnittet och informationsutbytet inom ramen för ett effektivt administrativt samarbete och ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaterna måste följa de regler om skydd av personuppgifter som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2016/679 och (EU) 2018/1725 och bör fastställas i unionsrätten.

Statsrådet anser att kommissionens förslag kan anses vara förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen. Ett frivilligt offentligt gränssnitt och ett standardformulär på EU-nivå behövs för att undvika en splittring av den inre marknaden.

5 Förslagets konsekvenser

5.1 Kommissionens analys

Kommissionen har inte gjort någon konsekvensbedömning av det riktade initiativet. Kommissionen gjorde en analys³ för att mäta den befintliga administrativa bördan för att anmäla utstationerade arbetstagare i de 27 EU-medlemsstaterna. Kommissionens bedömning täcker

³ SWD(2024) 258 final s. 4–8.

konsekvenserna av ett införande av ett standardiserat formulär. I analysen behandlas inte en situation där medlemsländerna skulle tillåtas ändra standardformulärets innehåll en aning med beaktande av nationella behov. Enligt förslaget skulle medlemsländerna dock tillåtas uppgge vilka uppgifter de inte skulle använda på standardformuläret. Statsrådet betonar vikten av tillräckligt övergripande konsekvensbedömningar och framläggande av olika alternativ som grund för viktiga politiska beslut. Det är angeläget att kunna jämföra fördelarna med och skillnaderna mellan det föreslagna systemet och ett något mer flexibelt system.

Förslaget har ingen direkt inverkan på nationell lagstiftning, eftersom införandet av standardformuläret är frivilligt för medlemsländerna. Den nationella lagstiftningen ska endast granskas om en medlemsstat beslutar införa det standardiserade formuläret och upphöra med det nationella systemet för utstationeringsanmälningar.

De deltagande medlemsstaterna drar nytta av kostnads- och tidsbesparingar. Att använda IMI-systemet gör det dessutom möjligt för medlemsstaterna att upphöra med sina separata nationella anmälningssystem om de så önskar, och därmed spara kostnaderna för att driva och underhålla dessa system. Ett fåtal medlemsstater som ännu inte använder digitala lösningar för sina anmälningsskyldigheter kan använda IMI-systemet, utan att behöva investera tid och resurser i utvecklingen av ett elektroniskt nationellt anmälningssystem. Medlemsstater som upprätthåller sina nationella databaser skulle gynnas av möjligheten att ansluta dem till det offentliga gränssnittet.

Förslaget skulle minska den administrativa bördan för offentliga förvaltningar eftersom de behöriga myndigheterna i dag måste administrera och driva två olika system för sina övervakningsuppgifter, med hjälp av IMI för anmälan av utstationering av förare inom vägtransportsektorn och nationella anmälningssystem för utstationering inom andra sektorer. En anpassning av de två systemen skulle kunna effektivisera användningen av databaser och interna administrativa förfaranden för nationella behöriga myndigheter. Kommissionen bedömer att ändringarna skulle ge myndigheterna en effektivare mekanism för att övervaka och kontrollera efterlevnaden av tillämpliga utstationeringsregler. Kommissionen bedömer att förslaget underlättar och påskyndar kontrollen när inlämnad information görs tillgänglig för värdmedlemsstatens ansvariga nationella behöriga myndigheter för administrativt samarbete.

Förslaget gör det möjligt att ta fram statistik via IMI-systemet, stödja det nationella politiska beslutsfattandet och ge en grund för yrkesinspektionernas arbete, bland annat för deras riskanalys.

Enligt förslaget är medlemsstaterna inte skyldiga att föreskriva användning av det offentliga gränssnitt som inrättas. Den planerade användningen kommer att främja en tillnärmning av förfarandet och av kraven för anmälan av utstationering av arbetstagare i de deltagande medlemsstaterna. Deltagande medlemsstater kommer dessutom att vara skyldiga att säkerställa att tjänsteleverantörer kan uppfylla sin skyldighet att lämna en utstationeringsanmälan genom att använda det gemensamma gränssnittet. Medlemsstaterna får kräva att tjänsteleverantörer använder detta gränssnitt för att göra en enkel anmälan av utstationerade arbetstagare till behöriga myndigheter.

Enligt den analys som ingår i kommissionens förslag uppger företag att kostnaderna i anslutning till utstationering uppgår till mellan 150 och 200 euro per utstationering. Uppskattningen omfattar den egentliga utstationeringsanmälan och olika administrativa kostnader i anslutning till utstationeringen. Därmed uppger kommissionen att utstationeringen på EU-nivå motsvarar

årliga kostnader på sammanlagt 477–635 miljoner euro. I kommissionens analys ingår även en uppskattning av den tid en anmälan av utstationering av arbetstagare kräver. Mest tid för anmälan krävs i Grekland (01:14:50 min) och minst i Ungern (14:45 min). I Finland kräver en anmälan enligt kommissionens uppskattning 28:33 minuter och genomsnittet i EU är 26:56 minuter. Enligt kommissionens analys skulle införandet av ett gemensamt gränssnitt leda till en märkbar minskning av den tid som anmälan om utstationering av arbetstagare kräver, sammanlagt 61 procent. För Finlands del är uppskattningen 82,1 procent. Tidsanvändningen skulle bland annat effektiviseras av att den information som krävs har samma innehåll, registreringen i portalen är enhetlig och att samma information kan användas som underlag för flera anmälningar.

När det gäller kommissionens analys och det föreslagna gränssnittets och standardformulärets funktionalitet motsvarar Finlands erfarenheter av det anmälningssystem för landsvägstrafik som används vid arbetarskyddsmyndigheten inte den bedömning kommissionen framför i förslaget när det gäller funktionalitet uttryckligen med tanke på myndighetstillsynen.

5.2. Konsekvenser för Finland

Det är frivilligt att införa det offentliga gränssnitt som avses i förslaget. I Finland används för närvarande ett elektroniskt anmälningsformulär som används för att göra anmälningar om utstationerade arbetstagare på ett formulär som finns på arbetarskyddsmyndighetens webbplats. Anmälningarna registreras i arbetarskyddsmyndighetens ärendehanteringssystem och i tillsynsuppgiftssystemet.

Om det offentliga gränssnitt som avses i förslaget till förordning införs i Finland, skulle det medföra ett behov av att ändra på den nationella lagstiftningen med beaktande av att det i anmälan i enlighet med lagen om utstationering av arbetstagare (447/2016) måste uppges mer detaljerad information än i enlighet med kommissionens förslag. Exempelvis när det gäller byggverksamhet ska anmälan innehålla identifieringsuppgifter och kontaktuppgifter i fråga om byggherren och huvudentreprenören samt den utstationerade arbetstagarens skattenummer. I förslaget till förordning har inte nationella behov av information beaktats till exempel när det gäller särskilda informationskrav som gäller byggverksamhet. Enligt artikel 4 i förslaget till förordning upprättar kommissionen standardformuläret genom genomförandeakter. Medlemsstaterna får till kommissionen lämna förslag till ändringar av standardformuläret. Kommissionen ska granska sådana förslag i syfte att vid behov ändra standardformuläret.

Det är mycket sannolikt att standardformuläret inte kommer att omfatta undantag som till exempel endast gäller Finland. Enligt artikel 3.3 i förslaget får medlemsstater som använder det offentliga gränssnittet inte införa några ytterligare anmälnings- eller informationskrav för de tjänsteleverantörer som lämnar in utstationeringsanmälan via det offentliga gränssnittet.

I och med införandet av det offentliga gränssnittet och standardformuläret kan användningen av det nationella anmälningssystemet upphöra, vilket eventuellt kan medföra kostnadsbesparingar. Det nationella back-end-systemet för databehandling bör dock bevaras. Införandet av gränssnittet och standardformuläret förutsätter dock en mer ingående bedömning.

6 Ålands ställning

Arbetsrätt hör till rikets lagstiftningsbehörighet enligt 27 § 1 mom. 21 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991).

7 Behandlingen av förslaget i Europeiska unionens organ och övriga medlemsstaters ställningstaganden

Det är meningen att ärendet ska behandlas i Europeiska rådets arbetsgrupp för konkurrenskraft och att arbetsgruppen för sociala frågor ska få möjlighet att delta i behandlingen.

Enligt preliminära uppgifter förhåller sig nio medlemsstater positivt till införandet av det föreslagna gränssnittet och standardformuläret.

8 Den nationella behandlingen av förslaget

Förslaget har genomgått ett skriftligt förfarande i arbetsrättssektionen (sektion 28) och sektionen för konkurrenskraft (EU8) som är underställda kommittén för EU-ärenden den 2.12.–9.12.2024.

9 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet stöder kommissionens allmänna mål att främja den inre marknadens funktion genom att minska den administrativa bördan för företag genom att stödja medlemsstaternas myndigheter med ett offentligt gränssnitt och ett elektroniskt standardformulär som kan utnyttjas vid anmälan av utstationering av arbetstagare. Statsrådet anser att det är bra med åtgärder som gör den fria rörligheten på marknaden och den inre marknadens funktion smidigare inom EU genom att utnyttja digitala och tekniska metoder.

Statsrådet anser att förslaget att överföra behörigheten att utfärda genomförandeakter till kommissionen är lämpligt.

Statsrådet understöder att det är fråga om en frivillig möjlighet för medlemsstater att införa standardformuläret och att kommissionen ansvarar för kostnaderna för gränssnittet. Statsrådet anser det vara bra att det går att fatta ett separat nationellt beslut om att eventuellt införa det offentliga gränssnitt som avses i förslaget.

Statsrådet ser det som mycket positivt att det gemensamma standardformuläret ska vara lätt att hitta i förhållande till nuvarande nationella portaler. Det förbättrar iakttagandet av skyldigheterna i anslutning till utstationeringen av arbetstagare. Olika krav och förfaranden som införts i medlemsstaterna kan utgöra hinder på den inre marknaden och leda till splittrad reglering. Detta är problematiskt i synnerhet för aktörer som erbjuder tjänster och utstationerar arbetstagare i flera medlemsstater. Med tanke på minskningen av den administrativa bördan är det positivt att standardformuläret är flerspråkigt och att ett företag kan logga in på det gemensamma gränssnittet, skapa ett konto och utnyttja samma information i olika anmälningar.

Statsrådet understöder att det går att skicka en kopia av anmälan till den utstationerade arbetstagaren, som då lättare kan utöva sina rättigheter.

Statsrådet anser det viktigt att informationen som lämnas är tillgänglig för värdmedlemsstatens ansvariga nationella behöriga myndigheter för att underlätta administrativt samarbete.

Statsrådet anser att det är nödvändigt att närmare utreda fördelarna med det föreslagna gränssnittet och standardformuläret och deras funktionalitet i synnerhet med tanke på myndigheternas övervakningsuppgifter och behov av information, inklusive riskbedömning.

Statsrådet anser det viktigt att det offentliga gränssnittet och standardformuläret är användarvänliga. Dessutom behöver myndigheterna kunna behandla och hämta information från IMI samt utnyttja dessa uppgifter i myndighetsarbetet på ett smidigt sätt. För att analysera informationen ska uppgifterna gå att hämta och sammanställa på ett ändamålsenligt sätt och även sparas utanför systemet.

Statsrådet försöker påverka standardformulärets innehåll så att det beaktar de nationella behoven av information i större utsträckning än vad som föreslås i förslaget, för att främja möjligheterna att utnyttja gränssnittet och standardformuläret.

Statsrådet betonar vikten av konsekvensbedömningar och framläggande av olika alternativ som grund för viktiga politiska beslut och ser det som en brist att skillnaderna mellan det föreslagna systemet och ett något mer flexibelt system inte har bedömts i förslaget.

I den fortsatta beredningen av förslaget till förordning har statsrådet som mål att utreda hur informationsutbyte mellan medlemsstaternas behöriga tillsynsmyndigheter via IMI kan stödjas för att göra det effektivare än i nuläget.

Enligt statsrådet är det viktigt att säkerställa skydd av personuppgifter så att den reglering av behandling av personuppgifter som föreslås i förslaget överensstämmer med EU:s allmänna dataskyddsförordning. Statsrådet anser dessutom att uppgifterna ska vara tillgängliga för myndigheterna i den omfattning som den allmänna dataskyddsförordningen tillåter när uppgifterna är nödvändiga för att myndigheten ska kunna sköta sin lagstadgade uppgift.

Statsrådet preciserar vid behov sina ståndpunkter när behandlingen av kommissionens förslag framskrider.